Година V | Цариградъ 1871 Сентемврій 14 | Брой 37

МАКЕДОНІЯ

Листъ за политикѫ и книжевность.

МАКЕДОНІЯ ще излиза единъ пѫть въ седмицѫтѫ, въ Сѫбботѫ.
Цѣна предплатена за годинѫ 4 бѣлы меджидіета, а за шесть мѣсеца 2 и по-нѫ както въ Цариградъ тукъ тъй и на вѫдѣ по вѣнъ.
Единъ листъ има 2 гроша.
Писма не освободены отъ пощенскѫ плаща и наржчванія за вѣстникъ не сѫдружени съ предплатѫтѫ не ся пріемѫтъ.
Всяко поржчваніе и изисканіе, за все ся отнася до Македоніѭ, ще ся адреса исключително до редактора и издателя П. Р. СЛАВЕЙКОВА.

Подписка-та на спомоществованія-та става въ Цариградъ, въ Писалѫщето на вѣстника, Асма-алтѫ въ пиринчінтъ у Джамлѫ-ханъ № 15, а по вѣнъ при отредены-тѣ настоятели, които отговарятъ за вѣстникъ-тъ.
Статіи и писма за общеполезны работы влѣстяватъ ся безъ платѫ, стига само да сѫ снабдены съ вѣрны подписы. За частны извѣстія плаща ся по гр. 2 за редъ.
На настоятелитѣ ся уставва по пет на сто отъ цѣнѫтѫ на спомоществованіята като сѫбержтъ отъ три спомоществованія на горѣ и гы издлъжатъ.

Работата и искуството.

Работата е богатство, а богатството е сила. Нека не забравямы да ся мѫчимъ да освидѣтелствувамы тѫзи истинѫ въ дѣло и въ животъ. Който повече работи, и който по-добрѣ умѣе да работи, той всякога ще бѫде господарь надъ онѣзь, които по-малко искатъ да работятъ, и които по-малко умѣятъ да работятъ. Въ това лежи ключътъ на онуй явеніе, дѣто на вредъ нѣмцитѣ завзематъ първо мѣсто въ наукѫтѫ, въ искуствата и въ занаетытѣ: волѭтѫ и присърдцето къмъ работѫ съединяватъ тѣ съ умѣяніето да работятъ. *А* пъкъ тѣзи два фактора даватъ и богатство и вліяніе въ свѣтътъ. Да ся конкурира съ тѣхъ може пакъ само чрѣзъ волѭ и присърдце за работѫ и умѣяніе въ работѫ — хайде прочее да ся заловимъ за работѫ! Работата покорява свѣтътъ на себе си, противу чаробното вліяніе на работѫтѫ нѣма никакво друго срѣдство. освѣнъ да почнемъ и ный да работимъ онѣзи занаяты които чужды работятъ за насъ. Какъ можѣхѫ Европейцитѣ да придобыѭтъ Америкѫ? Чрѣзъ работяніе и умѣяніе да работятъ. Какъ днесь Америка ся искубва изъ рѫцѣтѣ на Европейцытѣ? Чрѣзъ работяніе и умѣяніе да работятъ. Съ какво сѫ постигнѫли Англичанитѣ туй господарувaніе що иматъ надъ всичкытѣ піяцы по свѣтътъ? Съ работяніе и умѣяніе да работятъ. Нашійтъ народъ има добъръ похватъ, и прилѣга му за всякѫ работѫ, стига само да ся залови съ присърдце и да ся неотпуща при първытѣ неизбѣжны затрудненія и мѫчнотіи. Трудъ и силна воля сѫ най-голѣмытѣ на свѣтътъ капиталы. Съ работяніе и умѣяніе какъ да ся работи народитѣ ся обогатяватъ и благоденствуватъ, а съ неработяніе и неумѣяніе какъ да работятъ тѣ джиганувать, теглятъ и пропадатъ.

Нека земемъ това серіозно на умъ, и да ся заловимъ пакъ о занаетытѣ: тѣ не по малко отъ книгытѣ ще помогнѫтъ за нашето развитіе и по силно отъ всяко оржжіе ще ни помогнѫтъ да загосваемъ своето благоденствіе и благополучіе.

Народнытѣ училища.

Който не е стѫпилъ съ кракъ въ практическый животъ, той ще ся каже, че незнае колко сѫ полезны народнытѣ училища. Днесь за днесь може да ся каже — всичкыйтъ нашъ народъ полага доброто си бѫдуще у добрѣ нареденыте ся училища и съ пълно право ся отзива, че тѣ му сѫ и най нуждното нѣщо. Всяко зло, всякѫ прѣчкѫ въ явный животъ съ който нашитѣ труженици сѫ пристегнѫти, намѣрватъ и самы вече въ това, дѣто не сѫ ходили въ училище и не сѫ ся старали за училищата си. Това е доста за да ся увѣримъ че у народътъ ни напрѣшува съзнаніето за училищата, а то пакъ е доста да ны воутѣши като виждамы че народътъ ни желае да усрѣдоточи бѫдущностьтѫ си въ училището. И тъй когато въ тозь погледъ между училищата и народътъ сѫществува таквозь отношеніе, тогазь нѣма нищо което да прѣче за да въспѣе народътъ побѣдитѫ си пѣсень.

Това наистинѫ е хубавъ знакъ за народнѫтѫ свѣсть, и до колкото на дѣло ся показва, може да ся каже че народътъ е получилъ онзи пулсъ на тѣлото си, отъ който има да черпе жизненъ сокъ за здравото си сѫществованіе. Но отъ другѫ страна за жалость трѣба да забѣлѣжимъ че тѣзи работы въ сѫщность не сѫ тъй.

Училищата като народно постановленіе, могѫтъ да намѣрятъ пълно оправданіе тогазь само, ако бы да намѣрятъ у него пъленъ отзивъ за своѭтѫ потрѣбѫ. Извьршваніето на потрѣбытѣ за училището мѣркы принадлежи исключително на народа, въ самото туй извьршваніе ся намѣрва всичката гаранція въ училищата, който очаква той отъ тѣхъ. Но цѣлъ народъ неможе изобщо тъй съгласно да набави всичкытѣ училища съ нуждното имъ, защото е раздѣленъ на общины, и защото на всяко мѣсто ся намѣрватъ особенны обстоятелства, потрѣбности и прѣчкы; а и да може, щѣше да е невъзможно щото вситѣ частны лица отъ народа да иматъ вліяніе въ работѫтѫ, и пакъ много щѣше да е съмнително, да ли този народъ ще знае и ще умѣе да принесе въ училищата си всичко онова що желае.

Народнытѣ училища сѫ самыйтъ народъ, защото въ тѣхъ ся поддьржатъ и осъвьршествуватъ бытытѣ условія на неговътъ животъ и на неговѫтѫ бѫдущность. Безъ народны училища народътъ ни нито Българскый може да бѫде нито православенъ, както иска да си остане, но ще бѫде едно мьртво тѣло безъ никакѫ бѫдущность. Когато прочее народътъ прѣдставя въ себе си училищата, тогазь трѣба и да живѣе за училищата, т. е. да прави за училищата онова, което желае за себе си. Дѣто до сега не е было тъй въ пълнѫ мѣркѫ, освѣнъ другытѣ най главна причина е было, че народътъ е слабо познавалъ себе си а отъ това и училищата.

Училищата и учителитѣ сѫ една нераздѣлна цѣлость. Интересътъ на училищата състои отъ интересътъ на учителитѣ въ тѣхъ и обратно. И народътъ който ся старае да познае себе си въ училищата прави го това съ помощьтѫ на добры и каквыто трѣба училища, и прѣзъ този пѫть достига до собственыйтъ интересъ, който ся огледва въ добрытѣ и редовны училища и въ добрытѣ и почтенны учители. Дойде ли веднъжь народътъ до истинно познаваніе себе си въ училищата, тогазь той напълно оправдава онѫзи голѣмѫ педагогическѫ истинѫ: "Който народъ почита учителитѣ си, той ...

Работата и искуството. Работата е богатство, а богатството е сила. Нека не забравямы да ся мѫчимъ да освидѣтелствувамы тѫзи истинѫ въ дѣло и въ животъ. Който повече работи, и който по-добрѣ умѣе да работи, той всякога ще бѫде господарь надъ онѣзь, които по-малко искатъ да работятъ, и които по-малко умѣятъ да работятъ. Въ това лежи ключътъ на онуй явеніе, дѣто на вредъ нѣмцитѣ завзематъ първо мѣсто въ наукѫтѫ, въ искуствата и въ занаетытѣ: волѭтѫ и присърдцето къмъ работѫ съединяватъ тѣ съ умѣяніето да работятъ. *А* пъкъ тѣзи два фактора даватъ и богатство и вліяніе въ свѣтътъ. Да ся конкурира съ тѣхъ може пакъ само чрѣзъ волѭ и присърдце за работѫ и умѣяніе въ работѫ — хайде прочее да ся заловимъ за работѫ! Работата покорява свѣтътъ на себе си, противу чаробното вліяніе на работѫтѫ нѣма никакво друго срѣдство. освѣнъ да почнемъ и ный да работимъ онѣзи занаяты които чужды работятъ за насъ. Какъ можѣхѫ Европейцитѣ да придобыѭтъ Америкѫ? Чрѣзъ работяніе и умѣяніе да работятъ. Какъ днесь Америка ся искубва изъ рѫцѣтѣ на Европейцытѣ? Чрѣзъ работяніе и умѣяніе да работятъ. Съ какво сѫ постигнѫли Англичанитѣ туй господарувaніе що иматъ надъ всичкытѣ піяцы по свѣтътъ? Съ работяніе и умѣяніе да работятъ. Нашійтъ народъ има добъръ похватъ, и прилѣга му за всякѫ работѫ, стига само да ся залови съ присърдце и да ся неотпуща при първытѣ неизбѣжны затрудненія и мѫчнотіи. Трудъ и силна воля сѫ най-голѣмытѣ на свѣтътъ капиталы. Съ работяніе и умѣяніе какъ да ся работи народитѣ ся обогатяватъ и благоденствуватъ, а съ неработяніе и неумѣяніе какъ да работятъ тѣ джиганувать, теглятъ и пропадатъ.

Нека земемъ това серіозно на умъ, и да ся заловимъ пакъ о занаетытѣ: тѣ не по малко отъ книгытѣ ще помогнѫтъ за нашето развитіе и по силно отъ всяко оржжіе ще ни помогнѫтъ да загосваемъ своето благоденствіе и благополучіе.

Народнытѣ училища.

Който не е стѫпилъ съ кракъ въ практическый животъ, той ще ся каже, че незнае колко сѫ полезны народнытѣ училища. Днесь за днесь може да ся каже — всичкыйтъ нашъ народъ полага доброто си бѫдуще у добрѣ нареденыте ся училища и съ пълно право ся отзива, че тѣ му сѫ и най нуждното нѣщо. Всяко зло, всякѫ прѣчкѫ въ явный животъ съ който нашитѣ труженици сѫ пристегнѫти, намѣрватъ и самы вече въ това, дѣто не сѫ ходили въ училище и не сѫ ся старали за училищата си. Това е доста за да ся увѣримъ че у народътъ ни напрѣшува съзнаніето за училищата, а то пакъ е доста да ны воутѣши като виждамы че народътъ ни желае да усрѣдоточи бѫдущностьтѫ си въ училището. И тъй когато въ тозь погледъ между училищата и народътъ сѫществува таквозь отношеніе, тогазь нѣма нищо което да прѣче за да въспѣе народътъ побѣдитѫ си пѣсень.

Това наистинѫ е хубавъ знакъ за народнѫтѫ свѣсть, и до колкото на дѣло ся показва, може да ся каже че народътъ е получилъ онзи пулсъ на тѣлото си, отъ който има да черпе жизненъ сокъ за здравото си сѫществованіе. Но отъ другѫ страна за жалость трѣба да забѣлѣжимъ че тѣзи работы въ сѫщность не сѫ тъй.

Училищата като народно постановленіе, могѫтъ да намѣрятъ пълно оправданіе тогазь само, ако бы да намѣрятъ у него пъленъ отзивъ за своѭтѫ потрѣбѫ. Извьршваніето на потрѣбытѣ за училището мѣркы принадлежи исключително на народа, въ самото туй извьршваніе ся намѣрва всичката гаранція въ училищата, който очаква той отъ тѣхъ. Но цѣлъ народъ неможе изобщо тъй съгласно да набави всичкытѣ училища съ нуждното имъ, защото е раздѣленъ на общины, и защото на всяко мѣсто ся намѣрватъ особенны обстоятелства, потрѣбности и прѣчкы; а и да може, щѣше да е невъзможно щото вситѣ частны лица отъ народа да иматъ вліяніе въ работѫтѫ, и пакъ много щѣше да е съмнително, да ли този народъ ще знае и ще умѣе да принесе въ училищата си всичко онова що желае.

Народнытѣ училища сѫ самыйтъ народъ, защото въ тѣхъ ся поддьржатъ и осъвьршествуватъ бытытѣ условія на неговътъ животъ и на неговѫтѫ бѫдущность. Безъ народны училища народътъ ни нито Българскый може да бѫде нито православенъ, както иска да си остане, но ще бѫде едно мьртво тѣло безъ никакѫ бѫдущность. Когато прочее народътъ прѣдставя въ себе си училищата, тогазь трѣба и да живѣе за училищата, т. е. да прави за училищата онова, което желае за себе си. Дѣто до сега не е было тъй въ пълнѫ мѣркѫ, освѣнъ другытѣ най главна причина е было, че народътъ е слабо познавалъ себе си а отъ това и училищата.

Училищата и учителитѣ сѫ една нераздѣлна цѣлость. Интересътъ на училищата състои отъ интересътъ на учителитѣ въ тѣхъ и обратно. И народътъ който ся старае да познае себе си въ училищата прави го това съ помощьтѫ на добры и каквыто трѣба училища, и прѣзъ този пѫть достига до собственыйтъ интересъ, който ся огледва въ добрытѣ и редовны училища и въ добрытѣ и почтенны учители. Дойде ли веднъжь народътъ до истинно познаваніе себе си въ училищата, тогазь той напълно оправдава онѫзи голѣмѫ педагогическѫ истинѫ: "Който народъ почита учителитѣ си, той ...

Що е основаніето на свободата?

Свободата е една възможность посръдствоময кото сѣки человѣкъ чистно или обществото изобщо развива способноститѣ сѣ конто е надаренъ.

Като право, та зависи отъ характера на силитѣ като имѣ доставя срѣдства за упражненіе. Тѣзи, на конто способноститѣ сѣ отъ най-долно качество, правото имъ се простира не по далечъ отъ най висшѣтѣ свобода. Тѣзи конто имать най високи прѣимущества, и тѣ сѣмо, имать правото за най обширна свобода. Съ други думи, свобода що рѣче, правото да употрѣбява и да въздига чрезъ употрѣбленіе силитѣ конто съставять даровитѣ на человѣчеството.

Като собственность, дѣйствително въ рѣцѣтѣ на человѣка или на народитѣ, свободата зависи както отъ законитѣ постановленія тѣй и отъ личнитѣ прѣимущества.

Нѣкой, може да има най благородни дарованія и способности за конто не говоритъ природа е достойна; нъ той пакъ да е неспособенъ да ги развива по причина на неправедни закони. Или пакъ той може да има силитѣ си несъвершенни, и пакъ да бѣде въ състояніе да ги развіе до толкова що человѣческото око да ги гледа за съвершенни, когато самитѣ закони дѣлатъ потикъ за тѣхното упражненіе. Никой не може да притежава свобода, было частна или политическа, физическа или умственна, или духовна, освѣнъ ако сами законитѣ на които той е подчиненъ не му позволяватъ исключително право върхъ употрѣбленіето на силитѣ, съ конто е надѣзнатъ като твореніе отъ неизмѣримый *геній* на своя Прѣмѣдръ Създатель.

Законитѣ подъ силата на които человѣкъ живѣе, съ отъ два кодикса. Единій отъ тѣзи произхожда непосрѣдственно отъ Бога; той (закона) изразява неговата воля и неговото всемогущество. Божій законъ, недѣждѣ откровенъ, прѣдизвика най високитѣ, най благороднитѣ сили за които человѣчеството има възможностьта. Той е свѣтилника на стрѣмленіята му, и поборника на блженственото му. Той възпишава тѣхнитѣ свети домогванія въ служеніето на своя Творецъ. Той свързва тѣхнитѣ най великодушни усилія съ длъжностьта къмъ подобнитѣ имъ. Слѣдователно имъ дава правото къмъ пълна и съвершенна свобода. Това което е направено тѣхно право отъ сѣмія законъ, направено е такъвъ, ако са почита и слуша, тѣхно притежаніе.

Втория кодикъ обѣма человѣческитѣ закони. До дѣто тѣзи са подпоркати на Божій законъ, тѣ подкрѣпятъ свободата която той провъзглася. До дѣто напротивъ, тѣ поддѣржатъ авторитета или удовольствіето на человѣка, въ противорѣчіе на Божіятъ волѣ и всемогущество, тѣ са опрадостили за сѣка свобода достойна за това име. Ако пакъ, нито отхвѣрлятъ нито поддѣржатъ Божіи законъ, и стоятъ отъ сѣмо себе си, тѣ изгубватъ стойность, защото са неспособни да сѣздадатъ силитѣ които умѣлвоющаватъ человѣка да бѣде истинно свободенъ. Правото на свободата загинва подъ человѣческитѣ закони, когато тѣ стоятъ отъ сѣмо себе си. Подъ тѣхъ, дѣно притажаніето на свободата бива неозаравено, ако не на цѣло изгубено.

Д. Икономовъ.

За ползата отъ общественитѣ бесѣды.

Доказано е че развитіето на единъ народъ въобще, или на единъ человѣкъ частно, освѣнъ книжнитѣ, изискувать и други спомагательни срѣдства, конто да осъвершенствуватъ, да развиватъ придобититѣ отъ него познанія, да усилятъ естественитѣ му дарби; а за тяхнѣ, като най-годни са общитѣ сѣбранія и общественитѣ бесѣды. сѣдѣто като земи участіе въ всички съразмышленія, конто го интересатъ, като посрѣща и сравнява своитѣ мысли съ мысленитѣ на другитѣ по дарования и способны человѣци, той исправя нѣкоимъ де имъ подрѣжки, и духитѣ му вратцѣ по вратцѣ се изострува и добива лесниѣ да го прѣимуща различно; съ имѣрѣніе да са отдаде прилѣжна вниманіе движеніето и състоянію на съотечественитѣ си и иска да помяло съдѣствіето; разнишлява върху това что прочита и гледа са да успоя нѣчто, на носѣ въ сѣбранія пити го варча съ друзи рѣчове, подъ други образы, той го окорсина дѣлбоко въ умъ тъ. Така общественитѣ сѣбранія и общенародитѣ бесѣды са второстепенитѣ школи учащи за ученіи, и практикуи за друзи, кои что нѣмали шансіе да сѣдѣлать съ врѣмя въ училището. Въ тѣхъ се изглежда разныва и истинска разсѣлькать человѣку и придобыва лесниѣ да може да исказа свободно своитѣ мысли Така е причина, дѣто гѣдѣ що нѣма, кои ако и да сѣдѣлали доволно врѣмя въ высоки заведенія, нѣ що не изкъли да жиютъ тѣзъ учащи на общество, кога си случи да исказа мнѣніето си върхъ нѣчто, ако и да има добри и правы мнѣнія съ необходимы доказателства, той ги прѣдставлява съ голѣмъ пампотіи. съвсѣмъ разбрано, что дотегчава на тѣзи что го слушатъ, и такъ той сама обрщаленъ нѣколко врѣмя безъ да може да сполучи на намѣреніето си. Кога напротивъ имать сѣмо съ постоянного си обучаніе, и като зематъ участіе въ общитѣ сѣбранія, наникувать да изкажатъ мнѣніетъ си гладко и прилично.

Общитѣ сѣбранія и общественитѣ бесѣды стоятъ еще като най-силный костъ за обрѣзуваніето на народно чювство; за запознаваніе на общитѣ нужди и желѣзія; тѣ очистватъ неустѣно народнитѣ недостатци и суеверны обычаи.

Ако разгарчаемъ Исторіята, та ще ны увѣри по добрѣ въ това, отъ кѣде ще са научимъ, че не е могло да вѣрви напрѣдъ просвѣщенето тамъ гдѣто не е имало общы сѣбранія съ общественыи бесѣды.

Конъ спогучи да се развие до такъвъ високъ степень старый грѣцкій, македонскій и римскій свѣтъ, да цвѣнѣтъ у тѣхъ до такъвъ високъ степень науки и изкуства, что и днесъ еще XIX вѣкъ — вѣкъ на науката и искуства, гѣда са удивѣяе не тѣхнитѣ умственни произведенія; и днесъ еще служатъ за образецъ и подѣржаніе; тогизъ, знаемъ не е имало, на нито еще са знаяли школитѣ: гимназіи, лицеи, университеты и пр.? Безъ съмѣніе тѣхнитѣ общи сѣбранія и публичнитѣ имъ бесѣды.

Та что нѣто бѣхъ Олимпійскитѣ сборове, конто сливѣхъ въ всякой періодъ отъ четыри годины у старитѣ Елины и Македонци, ако не допитарѣ на тражіцетѣ, на кремо сѣ излѣгаше не пещестесна матерія, но духовны и умственни. Тамъ са опѣчвѣхъ съ хвраци и борцшиени вѣнци главытѣ на отличнитѣ ораторы, на шировеждыитѣ поеты. Тѣзи сборове родихъ: Орфея, Анюстеля и др. конто и днесъ дрѣжатъ чистото имѣто въ умственный міръ.

Това что са бяли Олимпійскитѣ сборове у Елинитѣ и Македонци, това сѣмото, съ имѣна разлика, са были парковетѣ у старитѣ Римляни.

Но и днесъ, у епохатѣ у которо живѣемъ, общитѣ сѣбранія и публичнитѣ бесѣды сѣщо служатъ като най силно срѣдство за распространеніе на прѣвѣщеніето.

Тѣзи историческа истина, е поучителна за насъ Българитѣ, конто сега си отбарае очитѣ прѣдъ Божественото сѣдѣніе на мѣдростьта, и имаме нужда да са усилѣ общото просвѣщеніе, конто са готвимъ да усилѣ цѣрковнитѣ си дѣла, така да са рѣче, парламентаніе, не зима участіе цѣлый си народъ.

Съ таковаъ имѣрѣніе и съ цѣль да са сближатъ и запознаятъ по межу си единородитѣ ни, конто по причина на занятиятъ си сѣбирать въ Прилѣпъ отъ много мѣста на отечеството ни, а особенно отъ дѣ Македонія, Читающіто на „Надежда" наумя да са изказуя отъ сѣдѣшный тозъ случай, та що крѣй сѣвѣтъ си още благодѣяніе, конто жертвуя чистно за въ градецѣтъ ни, вѣсди въ устѣвятъ си да сѣмка на общыи годишны нощны сѣбранія съотечественицитѣ си, та като си представляма состояніето на народитѣ ни учащи и нуждѣ да можемъ, сѣдѣ изкъло прѣвъ. да дойде характеръ на сѣмо главно срѣдоточіе за устройство народно развитіе. Истина е, че да се постигне тѣзи мисль е доста жалко и изискуза си доста врѣмя, нъ нашіе благы желѣжды за осъществяваніто ѝ.

Въодушевлены съ истѣзи благородни цѣли учителитѣ — народнитѣ тѣзи сѣбтницки, решаистнитѣ подражатели и посѣдѣователи на великитѣ си учители — Кирила и Методія, кои что до сѣмка жертвуяхъ и имать и животъ да освободятъ сѣвѣрородницитѣ си отъ невѣжеството, да са отъ тъ отъ тъ могото враждебно духовенство, нѣкои отъ тѣхъ чистно покаяніе, и друза сѣвѣсновно, изъвѣстни бѣдствующи еще отъ доѣ, жертвуятъ собственото си спокойствіе на общото, и са подражяхъ на толкозъ трудове и жертвы, та да сѣзнаятъ главни причини за полѣзны сѣбранія. За това Читающіто на, като благодари всѣ присъстующы учители, за честьта конто му отдадохъ да ели на позвытѣ сѣ такъвъ годѣнъ и высокъ сѣбраніе отъ свои одородци съ благородна цѣль, особно изказва благодарностьта си къмъ Г-дитѣ Д. Нейчевъ, Дяковъ А. Войновъ, П. Мусевъ, К. П. Босиковъ, И. Болѣжіевъ и Н. Шуманова, кои благоволихъ да земятъ трудъ, та да бѣдѣтъ дѣйствители въ прѣчѣшнитѣ сѣбранія, и съ плѣненото си краснорѣчіе до толкозъ възбудирахъ присъстующитѣ слушатели, что много пати имъ си прѣсекваше рѣчтѣ съ шумны и продолжителны рукоплѣскванія.

Г-нъ Д. Нейчевъ разпаз много краснорѣчно поазѣте отъ учителскитѣ сѣборы, кои са най сгодны срѣдства за распространеніе просвѣщеніето изнежду нашитѣ съотечественици; кои прѣимущаны ползвія са необходѣмо нужны всякому Българину и свѣрши като показа присъстующитѣ учители на учителското сѣбраніе да размислятъ какъ да сѣ постоятъ учащыта въ по удѣленѣ редъ да сѣ сѣстави обща програма и пр.

П. Мусевъ, съ гладкото и приведателно си краснорѣчіе, говори върху ползвѣте за основаніе учащыта по селата; да е длъжностьта, конто има всякой въ общество; за ползѣта отъ общественоѝ бесѣды въ общитѣ прѣдпріятія и пр.

Сѣще К. Босиковъ — за почитаніето на по старитѣ и болѣты почеснѣ нѣсъ; Н. Болѣжіевъ — Какъвъ трѣбва да бѣде народный учитель. Н. Шуманова — причинѣтѣ на нашіето невнарѣжаніе въ умственно отношеніе като тѣ отдоде гладко върхъ учителитѣ, не нѣкои отъ тѣхъ не позвѣмали точно свиѣтѣ ум. дѣлности. Показа са тонѣзъ защитникъ на Ланкастеровѣтѣ методи (извинѣоуч.) и изложи на кратко народного състояніе и краткъ исторіа на народнитѣ работы въ Крушево.

Д. А. който зе участіе и въ четвѣртѣ главны сѣбранія, съ общенародный си слогъ съ гладкото и приведателно произношеніе, съ живѣтѣ му движенія, съ убѣдителнитѣ си доказателства, изложи подробного съдержаніе на десетъ-тѣхъ заповѣди; позвѣте отъ просвѣщеніето на цѣлый си народъ; помощь къмъ бѣдныітѣ ученицы; — важнитѣ обстоятелства конто ны принуждѣвать, за да са обѣрне особено вниманіе върхъ просвѣщеніето на женскый полъ. Въ сѣвершаніе на тозъ темѣ са отарои частно къмъ Прилѣпчанитѣ „чудно ни е братіе, какъ вы, които са слѣвите по водворъ за отечественолюбивѣтѣ ни чувства, на кои имате такъвъ чакъвъ учащыта и читающіе, де не сѣществуява въ градецѣтъ ни сѣмо дѣвическо училищѣ и пр. На това Г-нъ Т. П. Кусевъ му отговори, че Читающіто ни високо оцѣнява позвѣте отъ подобно заведеніе, и много пати са е трудилъ да основе въ градѣтъ ни сѣмо такъвъ заведеніе, въ като не иска да упрѣни честьтѣ на сѣгрѣждѣнитѣ си, той са отказва да изложи причинитѣ, които са въспирали Читающіто да прѣдѣле на дѣло дѣлѣтѣ си, и отъ страна на сѣгрѣждѣнитѣ си дѣлго публично упрѣкъ, че безъ друго, сѣдѣ понагиро не отворятъ дѣвическо училищѣ, (въ кой понагиръ неопрѣдѣлено!)

Осѣмъ това отепѣ Агапій, на праздникътъ на св. Богородица дѣвонуча въ прѣкватъ и сѣдѣ Евангеліето раскрыл цѣлъ на праздникътъ; почитаніе на свѣщеничество отъ страна на народа, и свѣщеничество къмъ са, си длъжности и пр

Ако нѣщо нѣчто, на дворъ отъ собственото достоинство, което дѣлаше по-голѣмъ блѣскъ на рѣчитѣ на Д. Агапій, то бѣ духовната му раса. Нашій народъ до сега не бѣ чюлъ отъ устатѣ на сѣмо духовно нѣщо нѣчто полѣзно и назидателно, което да послужи за въвросѣвѣнѣто му поправленіе, сѣвѣтъ книги по ..... да ставатъ най-вѣрни говителіе на просвѣщеніето, да са бѣлѣ полѣзъ съ всичко что служи за народното добро и съ разпротнато си поѣдѣніе правѣхъ вѣрозія да са гнусѣ отъ тѣхъ; за това не е нужѣто да Ви раскрѣвамъ подробно причинитѣ, кои прѣнесъ сѣбрѣніѣта съ удивленіе и въхлѣщеніе да пострѣшатъ назидательнѣтѣ наставленія на Д. Агапія и да ны изпращатъ съ шумны и дѣлги рукоплѣскванія.

Прилѣпъ 1871 Сент. 2-й *Н. Ганчевъ.*

Солунъ и Македонія

Но причина на многото матеріали съ които бѣ упрѣтанъ листотъ на прѣзъ наслѣдлитѣ седмици слѣдующето на смѣрено опрѣдѣленіе прѣдъ сѣбрата на отъ Солунскый за нѣка окасіа малко, уповѣщоване обаче на благородлото негово снисхождѣніе, че той нѣма да ни сѣрди за това, ный го сѣмирудуваемъ днесъ ако и кѣсничко.

Редакціята на *Солунъ* благодѣрила да ни отговори за основа що бѣхмы писали по-прѣзъ по поводъ на невнарѣвѣнѣто на Българскый языкъ отъ сѣтаѝовнѣ на тозъ вѣстникъ — Отговорѣтѣ на Солунъ сѣстои отъ краткъ сѣмъ раскрѣваніе върхъ сѣдѣржаніето на ложѣ напѣтѣ нашѣ чесмѣ, дѣто сѣмо опрѣдѣленіе отъ основа стрѣмѣ върхъ невнарѣвѣнѣто на Българскый языкъ и отъ сѣлны укоры, обвиненія и даже запѣтнаній противу насъ за това дѣто сѣмы писали.

Но духѣтѣ въ който е написанъ тозъ отговоръ не можеми да не разберемъ прѣзъ очитѣ на *Солунъ* нѣй сѣмы за годѣмы прѣстѣлѣнѣмы, и разумѣме са по-прѣзъ за това дѣто сѣмы са усѣвѣлѣли и нѣмъ въ прѣдѣлѣй си честь непрѣкосновѣнѣ на негово нѣе. И нѣвѣстно що е сѣмо *Македонія* та да изѣлѣ въ разнѣчѣнѣ высокостѣпѣнѣй *Солунъ*? Отъ высотата, подчѣнѣстѣо си нашѣтѣ сѣбрать ны сѣмо, но сѣмо да ны пѣсѣ, но и да го ны и дѣлѣ да поѣ нѣсѣ ны нѣчѣнѣстѣ прѣзъ кѣсо нѣй да ни лусѣ и да го ны пѣнѣ, ако бѣ полѣзны отъ новото да ны забѣрнѣ нѣкотѣ не ны гѣлѣмѣ рѣ нежѣ *Македонія* кѣто ны ... прѣдѣ отъ единъ Българинъ и да сѣ и дѣмѣтѣ чѣлѣ на сѣмо ... и рѣбы на единъ и истѣй гѣсѣ. Пѣкъ не остана осѣмъ да благодѣрѣ нашѣтѣ сѣбратъ за прѣкрѣснѣтѣ уроци на дѣвѣ, но отъ друга страна уважѣваемотѣ сѣнсѣдѣсѣѣніе дѣто да вѣзѣ ... тѣхнѣтѣ ученѣцѣ, не сѣмѣ да сѣ покѣтѣ ... сѣчѣнѣтѣ възрѣженѣя конто сѣга сѣ ... вѣнѣмѣ да ны вѣправѣтъ.

Въ опрѣдѣлѣнѣта на *Солунъ* прѣнѣмѣ все пакъ пѣкѣй нѣкѣкѣ ... нѣ ... нѣнѣѣнѣѣ, что нѣмѣмѣ сѣнѣмѣѣстѣѣ ... отъ Българитѣ и нѣй-гѣвѣнѣ чѣ ны ... трѣбѣнѣтѣ языкъ въ тѣзѣ ... отъ Българитѣ А то ще кѣже чѣ до дѣто ... дѣнѣ са прѣдѣрѣ кѣ ... и тѣзѣ ... нѣй ... ны прѣ противѣстѣвѣнѣ ... нѣтѣ доносѣ. Ѣдѣнѣстрѣдѣнѣта казѣ ... тѣ сѣбрать ѣнѣто ... ѣнѣкѣ прѣзъ ... сѣмѣ неправѣнѣто ... нѣ ... нѣтѣ отъ ... нѣнѣѣто на Българскѣтѣ сѣ ... щестѣѣнѣстѣ и ... нѣтѣ ... ѣ ... нѣ ... сѣ ... нѣ ... ѣ ... нѣ ... ѣ ... нѣ ...

на "Солунъ" е такъвъ не слѣдували да ся попыта до колко е послужилъ той за постигванието и чрѣзъ зетытѣ мѣрки на исключванието на Българскый и Еврейскый языкъ? Никой, мыслимъ, па ни самъ почтеннѣйшійтъ редакторъ на "Солунъ," ако бы положилъ въпросътъ тій не бы могалъ да не дойде до едно съвсѣмъ противно заключеніе т. е. че ни цѣлтѣ за издаванието на вѣстника не е тази която ся показва, или зетытѣ за постигванието й мѣрки сѫ отъ най противнытѣ.

Прѣдъ единъ толкозъ высокъ цѣль прѣдоставенытѣ економическы прѣчки сѫ отъ най унищожнытѣ и за тѣхното отстраненіе трѣбаше да ся търсятъ, а можахѫ лесно и да ся намѣрятъ по-другы срѣдства а не като тѣзи съвсѣмъ противуположны. Явно е прочее че причината на исключванието на Българскый языкъ е по другъ отъ економическъ, а какви друга може да бѫде ти тогазъ ако не пряма услуга на грѫцизмътъ? Ако да не е тій, то защо да ся слѣдува издаваніето на "Солунъ,, двѣ годины наредъ и на Българскый языкъ и то въ по-невоглытѣ за българщината годины въ тѫзъ страна, и да ся почнѣли тъкмо тогазъ когато протестътъ на Българетѣ отъ този вилаетъ противу грѫцизмътъ ся заяви въ силнѫ си и когато належдытѣ за размноженіето на Българскытѣ абонаты ставахѫ колкото по пълны толкозъ и по вѣрны?

Прочее исключванието на Българскый языкъ изъ единъ органъ, сматранъ като правителственъ, въ едно такъвъ врѣме, не е ли добрѣ прѣсмѣтнѫтъ и смѣло нанесенъ ударъ за поразяванието на възрожданото народно съзнаніе у Българитѣ въ тѫзъ страны? Администрацията на *Солунъ* може да казва каквото ще, но и ный ще й кажемъ че самата работа говори много по высоко отъ нейѫ и ясно доказва на кои интересы ся е зела да служи тя.

Може ли нѣкой да не бѫде убѣденъ отъ такъвъ очевидны доказателства? Може ли да ся необади противу такъвъ попіющъ неправдѫ? Но сто чо слѣпы и нѣми ны иска да бѫдемъ нашійтъ Солунскы събратъ, както ся разбира отъ языкытъ и прещенията съ които ся служи противу насъ, като си позволява да ны укорява че "*не смы были въ положеніе да разберемъ значеніето на мълчеліето*". . . и ны обвинява че "*като смы искали да осѫществимъ адскытѣ Българскы намѣренія. (?) Коснували смы ся до работы които никакъ не отговаряли на длѫжноститѣ ни.*" и що было "*най важното че смы отивали чакъ до тамъ дѣто чрезъ вѣстникарското си перо да ся надѣвамы и въ дождіята на Императорскытѣ хазны!*"

А кои сѫ тѣзи адскы Българскы намѣренія които да осѫществимъ смы искали ный? И кои сѫ онѣзи не отговарящытѣ на длѫжноститѣ ни работы до които смы ся коснѫли? Не е ли всичко туй дѣто смы дерзнѫли да осѫдимъ едно необмислено и противно на интересытѣ на дръжавнѫтъ постѫпваніе на администрацията на полузваничнійтъ Солунскы вѣстникъ, и това дѣто смы ся осмѣлили да вдѣземъ въ разисканія съ нейѫ, върху полезностьтѫ или пагубностьтѫ въ общійтъ интересъ отъ исключванието на Българскый языкъ изъ правителственый вѣстникъ на вилаета? И не е ли туй креминалното нѧще прѣстѫпленіе дѣ ся мѣсимъ чакъ въ дождіята на Имп. хазны съ това дѣто смы дерзнѫли да призовемъ щедрото съдѣйствіе на Имп. правителство за поддържаніе и [illegible] на высокитѣ и благородни ознаки цѣль, която е прѣдизвикала съставянието на вилаетскытѣ вѣстници и на коіѫто сѫ тѣ ужь най вѣрнытѣ и най прѣданытѣ служители и поборници? Не сѫ ли туй тѣ, тежкытѣ наши прѣгрѣшенія? Но тогазъ едно отъ двѣтѣ, или и *Солунъ* велно съ насъ заслужва истытѣ строги наказанія които ся стоятъ намъ като служатель и подвижникъ на туй поприще, или неговытѣ обвиненія сѫ безосновны.

И инакъ, ный бы прієли осѫжделіето си за обвиненията които строгийтъ нашъ осѫдникъ трупа прѣзъ насъ ако той бы ся зелъ да ни покаже кои сѫ онѣзи членове отъ законытѣ на печатътъ които запрѣщаватъ подобны разисканія и да ни докаже правилата по коіѫ логикѫ искарва той като намѣреніе въ дождіята на Императорскытѣ хазны исказванието на едно просто желаніе за доброто на населенията. И кога Имп. Правителство ся е отказало отъ жертвы много по голѣмы отъ колкото ся изискватъ за това кога е прѣдлежало за полѫ на населенията тъкъ и по малкѫ, сравнително съ тѫзи която ся очаква отъ туй пожертвованіе? Толкозъ ли е проумѣлъ духътъ на правителството нашій-тъ събратъ и тій ли разбира той значеніе-то на законы-тѣ?

На свѣршеніе ный ще помолимъ почтеннійтъ редакторъ на *Солунъ* да ни каже какво разбиратъ онѣзи които право сѫдятъ работитѣ отъ това дѣто като смы дигнѫли гласъ за исвѣрляніето на Българскый языкъ, не смы казали нищо и за Еврейскыйтъ. Да не бы да разбиратъ че ный искамы да попрѣчимъ и евреитѣ въ Солунскый вилаетъ?

По туй разбираніе наистинѫ слабо прѣпоржчва правото сѫжденіе на такъвъ-то разбиратели, защото ако имахѫ тѣ право сѫжденіе за работытѣ щѣхѫ да разберѫтъ твърдѣ лесно че това що казваны ный за Българскыйтъ языкъ има сѫщнѫтѫ силѫ и за Еврейскый-тъ, защото думата е за неправдѫ-тѫ станѫла и на едытѣ както и на другытѣ, и ако съразмѣрностьтѫ на числото които съставятъ населенията що говорятъ единътъ языкъ и другытъ да е голѣма, неправда-та е единаква и една и истата.

Колкото за Воденскытѣ работи понеже редакцията на Солунъ не влѣзна въ расправы за тѣхъ ще іѫ послѣдувамы и ный да гы нераздрѣквамы изново. Ный нѣма даже да опровергаваны нового нейно подтвърденіе че были ужь тій както по-напрѣдъ была писала тя, като знаемъ положително че сама Редакцията уже както и цѣлый вилаетъ знаятъ че тѣзи събытія нито сѫ были нито излѣзохѫ тій както тя бѣ гы писала; а това струва мыслимъ повече отъ всякой по другъ отговоръ.

Описанія.

ЛѢСКОВЕЦЪ 3-й юлій 1871. — Подбуденъ отъ напомненіето Ви, Г-не редакторе, което направихте минѫлитѫ годинѫ на едного отъ пріятелите си, что въ мѣсто да описва клепалото въ Лѣсковецъ по добрѣ было да опише и издире какъ са е примѣстилъ Чертовецъ въ Лѣсковецъ. За това азъ като сѫщи Чертовенинъ отъ много врѣме насамъ сѫмъ ся трудилъ да испитамъ причинытѣ за прѣселението на това забѣлѣжително и старо село. До колкото сѫмъ испиталъ е слѣдующето: Въ старо врѣме Чертовецъ са е наричалъ Черковецъ отъ това, че околнытѣ нему села като нѣмали черковы, освѣнъ Лѣсковецъ, това село имъ служило като черковище, защото само въ него имало черкова. Тамъ сѫ са събирали да ся черкувѫтъ, жертвитѣ си да пѫтъ, общо моленіе да правіѫтъ и другы религіозны обряды да извършватъ, като казвали: хайди да идимъ на Черковецъ, или — Черковището, за това въ старытѣ турскы кодицы и селскы печати е записано Черковецъ; и е Черковецъ а не по погрѣшка Чертовецъ. (Напротивъ ный мыслимъ че отъ Чертовецъ е станѫло Черковецъ по погрѣшкѫ, защото селото е было и имало е названието си прѣди да има черква и да ходятъ да ся черкуватъ а Чертовецъ е нареченото както ся вижда отъ положението си при онзи долъ който и сега еще може да ся нарече жилище на чертоветѣ (діаволытѣ). А на това еще повече ся основавамы ный защото по свойство-то на Българскый языкъ отъ черква не може и не бы ся произвело Черковецъ, както може да ся докаже то отъ разны другы словопроизводства при названието на села и мѣстности. За туй и по право е, мыслимъ ный, както ся е казило и до днесь въ устата на народа да ся казва Чертовецъ селото и долътъ черговскый долъ, отъ думѫтъ *чертѫ* изговаряна *чортѫ*. Р.

Мѣстоположението на Чертовецъ е на югъ отъ Лѣсковецъ на разстояніе една четвѣрть отъ часа. Отъ Западъ къмъ Истокъ прѣзъ срѣдата му тече долъ, — отъ двѣтѣ страни на дола е было заселено селото. Въ селото е имало 5-6 чешмы съ тѫрдѣ изрядна вода, както и до днесь текѫтъ.

Сѫщо пакъ отъ Западъ къмъ Ист. страна минувалъ голѣмыя Търновскы за Шуменъ пѫтъ прѣзъ срѣдъ селото.

Въ цвѣтущето си състояніе селото състояло отъ 120 кѫщи чисти Българи съ тѫрдѣ добро нарѣчіе Българско, съ което и днесь гдѣто и да сѫ, са отличаватъ въ разговора си. Занимаението имъ е было земледѣліе, лозарство, скотовъдство и градинарство.

Имали сѫ както по горѣ казахмы и черкова съ храмъ Св. М. Георгій въ който день имъ былъ и Сборъ. Въ черковата имъ са е чело по Славяно-българскы съ книгы отъ чистъ ржкописъ, отъ които книгы са слобихъ и азъ да видіѫ нѣколко томове, които намѣрихъ на сегашната Чертовска черкова на тавана распокѫсаны и распилены. Като поразглѣдахъ тѣзи книги, Г-не редакторе, видѣхъ една голѣма разлика между тѣхъ и сегашнытѣ ни черковны книги, по правописанието и нарѣчието. — Срѣщнахъ. — *Саберете се езикъ азъ, безъ, мьзда, рьбеніе, шлемъ, мльнія, морская, имь, исплнь, перете, пращька, опустить О преславно чудо!* вмѣсто *соберитеся, іазыкъ, азъ, безъ, мзда, рвеніе, шлемъ, молнія, морская, имъ, исполнь, мьтятъ, калькомьтна, опустошить, О преславнаго чудесе!* и другы. Въ тѣзи книги не са знае въ коя годинѫ и отъ кого сѫ написаны, защото крайнытѣ имъ листове сѫ, се искѫсаны. — За наше злочестіе! най послѣдный имъ свещенникъ са казвалъ Свещ. Стоянъ Ковлевъ, за когото по надолу ще разкажемъ.

Тѫрдѣ близо до Чертовецъ имало единъ голѣмъ турскы чифликъ, който са казвалъ Агушовъ; на този чифликъ нивята обземали почти всичкыя чертовскы топракъ. На тѣзи нивя было заселено друго едно село, което са казвало Мариновецъ, то было на источната страна на Чертовецъ; и толкова далечъ отъ Черт. колкото былъ Чертовецъ далечъ отъ Лѣсковецъ. Това село състояло отъ 20-30 кѫщи чисти Българи. Селенытѣ на това село като быле поселены на земята на горныя чифликъ то трѣбало да работіѫтъ се на чифлика. И тій като работили нѣколко врѣме видѣло имъ сѫ далечъ сутреня да ходіѫтъ на чифл. и вечерьта пакъ да сѫ врѣщѫтъ на кѫщата си, за това сѫ принудили да ся дигнѫтъ и да сѫ прѣселіѫтъ за по близо до чифликътъ въ Чертовецъ. Като сѫ прѣселили тѣ захванали да работятъ, както и напрѣдъ на Агуша; но като станали едноселени съ Чертовенитѣ захванѫлъ притежателятъ на чифл. Агушъ да кара на работа и Чертовенитѣ. Отъ това захванали селенитѣ да отслабнатъ. Първа причина:

Въ онова врѣма западната страна и южната на Чертовецъ быле гори, западната ся казвала Скалата, южната — Костимѣлъ. Тѫзи гори идватъ отъ Търново Турцытѣ ергичары, та іѫ искоренявятъ и іѫ насѫждятъ съ лозя, и трендафилъ, които ги работели жителитѣ отъ околнитѣ села, кое съ пари, кое съ бучагѫмъ-хикѫ, а на ергичарытѣ работата было да сѫ събыратъ на тумбы съ тѫпаны, зурлы, гърмежѣ отъ пищовы и съ нѣколко . . . . че да отидѫтъ въ най близкото село Чертовецъ, а че, Г-не редакторе, какво е было! Тамъ въ онѫзи кѫща трѣбало да има нѣколко стовны пълны съ бѣла-рада и червенъ-петко за гостытѣ да піѫтъ, още и пакъ нѣколко да си и напъватъ. Прѣдъ тѣзи гости трѣбало да да не сѫ явяватъ онѣзи души отъ мъжката възрасть и отъ двата пола. — Втората и най голѣмата причина.

Посѣщението на горнытѣ гости е было постоянно, и въ когото не са е намѣрело, готово отъ горната точность, то горко нему!

Казахмы че прѣзъ Чертовецъ минува пѫтя отъ Търново за Шуменъ, който е былъ и той единъ бичъ за селото. Въ критическытѣ врѣмена, а най вече въ врѣмето на дайлицытѣ, тѣ като прѣминували прѣзъ селото посѣщавали селенытѣ тій, както и ергичарытѣ. За което селенитѣ си прѣнесли фамиліитѣ нѣкои въ Лѣсковецъ нѣкои въ Търново за да имъ запазіѫтъ честьта. И тій като седели само изнѫтѣ нѣколко години самы да посрещатъ горнытѣ гости, като видѣли че не ще могѫтъ да искаржтъ до край, принудили са да бѣгѫтъ. — Третя причина. — Ето горнытѣ три причины, отъ които са е разбѣгѫлъ Чертовецъ. Като са разбѣгѫли едни отишле въ Лѣсковецъ, другы на Червена вода, (село въ Русчушко окружіе), нѣкои по Разградскытѣ села; а повечето, като отидохѫ въ Лѣсковецъ, едны станѫха Лѣсковчены, а другы си останѫха пакъ Чертовены.

Онѣзи фамиліи, които и до днесь сѫ Чертовскы сѫ тѣзи: Кьорчовцы, Дочовцы, (отъ която фамилія е сегашный деректоръ на Болградското централно училище Г-нъ П. Тодоровъ) Рашковцы, Пеювцы, Павювцы или Вачковцы, Конджовцы, Баевцы, Прѣчковцы и другы. Тѣзи фамиліи сега съставляѫтъ пакъ едно отдѣлно село съ 50 кѫщи, което е независимо отъ Лѣсковецъ, съ мерата си, данието си и всичкы другы царскы данцы. Отъ онѣзи фамиліи които отидохѫ въ Лѣсковецъ и станѫхѫ Лѣсковчены по главны сѫ Козлевята, които е и до днесь най първата и най почтенната фамилія въ Лѣсковецъ, отъ която былъ и послѣдныя свещенникъ на Чертовецъ, второ Кацарковата, трето Карапоповата и др.

А свещенника за когото по горѣ споменѫхмы свещ. Стоянъ Козлевъ, като былъ единъ отъ достойнытѣ свещенницы въ онова врѣме знаялъ да чете само чисто българскы и былъ най голѣмыя противникъ и гонитель на Грѫцытѣ и езика имъ; Когато дошелъ въ Лѣсковецъ искалъ да свещенодѣйствува съ другытѣ Лѣск. свещенницы, но тогази Лѣсковецъ тамамъ като цвѣтѣлъ въ грѫцизма не са прієлъ този достоенъ свещенникъ, защото незнаялъ грѫцкы, но чисто българскы. И тій става и отива въ Ресенъ (село близо до Търново на югъ), гдѣто си свѣршва подвига. — За този свещенникъ ми са расказвали много Ресенцы, какъ, че былъ много ученъ на българскы, и го помѣнуватъ съ похвала и до сега.

До колкото сѫмъ испиталъ има около сто годины отъ какъ са е примѣстилъ Чертовецъ.

П. Пв. Кьорчовъ.

Животоописанія.

Али паша.

[Продъженіе отъ брой 35-ый]

Слѣдъ смьртьтѫ на Султанъ Абдулъ Меджита, сегашній Султанъ, като удалечи за нѣколко врѣме Али пашѫ, наскоро пакъ го повыка и го постави на работѫ. На 1864 быле назначенъ за членъ и прѣдсѣдатель на конференціѫтѫ, която бѣше ся съставила отъ прѣдставителитѣ на подписавшитѣ Парижскій договоръ силы, за да нареди политическото състояніе на Румунійѫ. Подпръ което быле назначенъ за министръ на външнытѣ дѣла при Великытѣ Везири Фуадъ паша и Мехмедъ Ружди паша, въ крайтъ на 1866-тѫ год. быле назначенъ пакъ за Великъ Везиръ на който постъ и останѫ вече до умиранието си.

Политическата дълбокомысленность на Али пашѫ ся показа най-вече въ умиряванието на Критското въстаніе. Повече отъ двѣ годины на редъ като стоя въ трайно противленіе на срѣшу всяко присъвѣтованіе отъ Европейскытѣ силы, което докачаше господарственыятѣ правдичы на Портатѫ. отиде и самъ лично въ Критъ за да укроти духоветѣ чрѣзъ устѫпкы, и съ политическѫ майсторіѫ като докара да направи Грѫціѫ подсудимѫ прѣдъ Европѫ, спомогнѫ така повече отъ всякого другого, за потѫкваването на Критското въстаніе. Прѣзъ февруарія на 1869, като умрѣ Фуадъ паша, той зе врѣзъ себе си съ Везирството и министерството на външнытѣ дѣла, което такѫвде съхрани до смьртъ.

Отъ тогазъ Али паша съ извънреднѫ способность и дѣятелность управляваше всичкѫтѫ политикѫ на Турціѫ, като по прѣвъсходството на умътъ си излагаше мнѣнието си на всичкытѣ си другы събратія. На неговѫтѫ разсѫждителность и смотрителность длъжи Българскый народъ за благоуспѣшныйтъ ходъ на въпросътъ и подтвърдението най послѣ на черковнытѣ ни правдины чрѣзъ издаванието на Имп. фермянъ.

Най послѣдне политическо дѣло на Али-паша быле отмѣнението на Турціѫ отъ пѣступството на Европейскытѣ силы. Тѫзи новѫ политикѫ отвори Али паша когато въ крайтъ на Октомврія 1870 Князь Горчаковъ напѫждаше точкѫтѫ за Черното море отъ Парижскый уговоръ. Когато цѣла Европа сѫмущаваше за туй нанѫждание, политикѫтѫ на Турціѫ управляющій Али Паша, отдѣляше іѫ отъ особенытѣ интересы на Европѫ и іѫ обращаше по близне и пріятелскы къмъ съсѣдніѫтѫ Силѫ. И чрѣзъ тѫзи политикѫ на Али паша онзи въпросъ който заплашваше да подпали общъ огънь по всичкѫ Европѫ рѣши ся мирно, като ся задоволи Руското честолюбіе и Турската политика станѫ по-независима отъ Европейскытѣ интерьсы.

Особенытѣ прѣимущества на Али паша като политическый мѫжь бѣхѫ дълбокыйтъ му умъ и голѣмата му смысленность, постоянството въ характерътъ и безмѣстното му тродолюбіе. Въ това той надминуваше двамата другы голѣмы политицы на Турціѫ, Решида и Фуата, които бѣхѫ по горни отъ него въ туй само лѣто че първыйтъ бѣше нѣкакъ по измыслителенъ и обьртливъ, а вторыйтъ по-остроуменъ и по-дѣятеленъ. Това дълбокомысліе и смотреливость на Али паша правѣхѫ го да бѫде много очакваващъ въ всякѫ работѫ, и туй негово всякога очакваніе много пѫтіѫ даваше поводъ на противнытѣ да го оѣрталіѫтъ като бездѣйствіе и нищо невършаніе. Съобразяванъ съ обстоятелствата колкото за въ външнѫтѫ политикѫ, имаше прѣдначьртаны начала въ вѫтрѣшнѫтѫ политикѫ, и нищо не можеше да го прѣубѣди и прѣвърне мнѣнието му, което си съставеше ведъжь за лицата и работытѣ. Цѣлокупностьтѫ на неговѫтѫ политикѫ бѣ утвърдяването на Имперіѫтѫ чрѣзъ основы които скопчеватъ новѫтѫ цивилизаціѫ съ началата на исламизмътъ. Любящъ крайно народътъ си и вѣрѫтѫ си, за главнѫ грижѫ имаше да приготви величіето и прѣвъсходството въ чрѣзъ обобщението на наукытѣ въ османскый елементъ, чрѣзъ посвященіето въ новѫтѫ цивилизаціѫ, чрѣзъ правителственъ, управителенъ и воененъ опытъ. И за това като въвождаше постепенно управителнытѣ прѣобразованія, отъ единѫ страна ся оговаряше прѣдъ Европѫ за Османскый елементъ, а отъ другѫ приготвяше го за да може той първъ да ся въспользува отъ тѫзи прѣобразованія.

* * *

— Отъ *Тюркы* земамы слѣдующытѣ біографическы забѣлѣжванія за Н. В. новійтъ министръ на външнытѣ дѣла Серверъ паша.

"Отъ сподвижникъ изнай-напрѣдъ на Имп. Диванъ, Н. В. минѫлъ е за управитель на писалището върху взаимнописанието въ военното министерство, и отъ тамъ повыканъ за първъ писарь на отоманското посолство въ Вѣнѫ, послѣ е былъ отреденъ за такъвъ пакъ въ Парижъ; а когато Н. П. В. Султанътъ проводи въ Петербургъ Кѫбржзліята Мехмедъ паша като посланникъ, да ся намѣри при коронясванието на Имп. Александра и тогазъ Серверъ паша днесь (а тогазъ ефенди) быде избранъ за първъ писарь. Слѣдъ завръщанието на посланника въ Цариградъ, той останѫ за много врѣме въ Россіѫ като пълномощенъ и сполучи съ докарванието си и съ способностьтѫ си да задържи най добры сношенія съ Петербургскый кабинетъ. Послѣ ся върнѫ въ Цариградъ и минѫ на постътъ главенъ писарь въ министерството на външнытѣ дѣла.

На 1859 зе участіе, като Императорскый комисаринъ въ комисіѫтѫ за опрѣдѣленіе на Черногорскытѣ границы. Исполѣ быде назначенъ едно по друго подминистръ на търговіѫтѫ, прѣдсѣдатель на комисіѫтѫ отъ 6-то отдѣленіе, Имп. комисаринъ въ Египетъ за поставяніе на границы въ мѣстата по край Суезскый канаръ, политическый Имп. комисаринъ въ Критъ во врѣмето на въстанието на 1867, главенъ управитель на Цариградскый вилаетъ, Имп. комисаринъ въ Египетъ натоваренъ съ уставътъ за пытар-

ствата по Суезскый каналъ, и на 19)31 авг. 1870 подминистръ на вѣнщнѣтѣ дѣло.

Прѣзъ тринѣсечнѣтѣ болѣсть на Али паша, Серверъ паша натовѣренъ приврѣмѣнно съ длъжностнтѣ на *Хариджіе*, управляваше вѣнщнѣтѣ позитикѣ на дѣржавѣтѣ съ способность за който ся удостои уже на Императорского Султаново благоволеніе.

Допискы на МАКЕДОНІѢ

Мамудіе — На 25 минаагго имахъ честьтѣ да посѣтѣѭ между другытѣ села и градецѣтѣ Махмудіе, който отстои почти 6 часа отъ Тучѣ. Тука съ голѣмо благодареніе сѣ научихъ че имало Българе и то по благополучію отъ по развитнтѣ и чувствителни родолюбци. Тѣ ако и да съ тврдѣ молчиселны и не броѣтъ повече отъ 15-18 кѫщи; то по съгласіето, което имать и по р-вномѣтѣ за просвѣщеніето, които никогажъ нѣма да угасне въ тѣхъ, съ ся подканили, и най повече Г. П. Текаровъ Г. Зв. Острый Г. С. Димитровъ да пожертвуватъ огромно количество пари и трудове за да ся сообщѣтъ най напрѣдъ съ Българмнъ священникъ отдѣлно отъ власнтѣ и руснацтѣ и да го поддьржатъ, да си съставатъ Българскѫ общинѫ особнѫ, най послѣ да си отворятъ Българско училище, въ което освѣнъ тѣхнитѣ дѣца да могатъ да си учатъ и дѣцата отъ околныѣ села, които не съ си още отворили очитѣ.

Азъ, по голѣмото си любопитство посетихъ училището, гдѣто имаше доволно ученицы както отъ Махмудіето така и отъ околнатѣ села. Насьрдчихъ тыи въ прѣдпріятіесо имъ и имъ пожелахъ добрѣ успѣхъ.

Нека прочее и другытѣ общинки, които имать повече срѣдства да дѣйствуватъ по дѣтелно, и да жертвуватъ драговолно на такова свято дѣло; а окаяннто ни отечество Българія не ще зобрави имената на такыва достойны за похвалѫ родолюбци и ще знае съ врѣме да цѣни тѣхнитѣ услугы.

Не малко трудове полѫга и священникъ-тъ имь благоговѣйный отецъ Манчо Н. Джюджевъ за да разбуди и другытѣ селца *Перлита* и *Саранесубя*, които такожде сѫ подъ негово вѣдомство та да си съставѣтъ общинѫ да си отворѣтъ училище и да си пращатъ чадата въ него. Дано Богъ спомогнеше да сполучи въ дѣлото съ помощьта на горѣрѣченнитѣ г-да. . . . .

— Тука церквата е въ власть на молдованитѣ и не е дозволено на Българетѣ да извѣршватъ службѫ!

Единъ вашъ читатель.

Желѣзникъ 30 Авг. 1871.

Тукашнытѣ училищы испитанія и тѫзи година пріятны не толкозъ въ отношеніе на успѣхытѣ отъ прѣминалытѣ годины, освѣнъ сѫ малка разлика, понеже учителитѣ бѣхѫ пакъ слышытѣ ласкы съ прибавѣніе на единого само Г-на Петра Иванова градскы въспитанникъ въ Бѣлградската гимназія, отъ колкото въ по добрыя порядокъ, и то благодареніе на новото училищно настоятелство именно на Г-да Д-тѣ Т. Ив. Стоянова и Н. К. Пѣванискый, които съ способностьтѣ си и полаганіето неуморны стараніа отъ страната си радостны надѣжды даваха, че занапрѣдъ постывенно още повече ще развіятъ и улучшатъ напрѣдъка въ учебнытѣ на заведенія, тѣзи обаче надѣжды за зла честь, пакъ исчезнахѫ отъ синца ни, като по причины завысящи отъ Чест. ны Община, реченыя учитель Г-нъ Петръ и Д-ръ Пѣваискый напуснаха училищного поприще въ градѫ ны, и отидохѫ за Сливень да отъ ся радува тамошното население, жалко!

Вчера станахъ и прочитаніта на общытѣ годишны сѣтки отъ Г-на кассіера и О-тда П. Порфира Чер. епитропъ въ присжтствіето на една часть отъ еснафіи и сѫгражданы, и сичкома, смея да кажѫ, чухмы (?) (защото тѫй гласахѫ самытѣ призовки на П/та Община, сир. да чуйму а не да прѣгѣдамы или видимъ) а нищо не разумѣхмы. . . . . Тукъ са прочетоха и двѣ изложенія по дѣцата ни чер. мы община и училищно Настоятелство за врѣзъ истекшата година, и то съ най тържественны парламентарны формалности на гледъ, а на дѣло сухы бигателы, первото отъ които *узуга-чизги* като говори за дѣцнѣтѣ на Поч. прѣдсѣт. Г-на Х. Господина при Архерейскый Българскы Синодъ въ Царградъ, най подиръ заключи, че сичкытѣ прѣдставители, сѫ. Старци и почтенныѣ членове отъ приврѣменната комісія сѫ фотографирали за въспоминаніе народно, а за въ позѫж на Благодѣтелного брат. Друфество. и най послѣ, че трѣбва да ся съберѣтъ іоще по 1 гр. отъ вѣчнідо отъ бѫлгѫщѣтѣ Старо-Загорска епископія за послѣдното тримѣсечно прѣбываніе отъ гр. 9000 на реченный мы прѣдставитель въ столицата. (?!) А за много другы и по важны работы тоже отъ краги на общината нищо са не проговори, толкозъ имъ ярадисва види ся

— Единственната цѣль на Г-да Общинарытѣ както и друга година е была, тѫй и сега не бѣ другу освѣнъ, дайте подписи че олобрявате сѣкытьтѣ ны, дайте подписи че сте останѫли благодарны отъ нази, а колкото слѣдъ отъ както си дадохѫ оставытѣ отъ общинарството, вѣкъто да си изберѣтъ чле-

новетѣ изново, доста бѣше да ся каже *ески хамамъ ески тасъ*, и пакъ дайте подписи че ще смы пѣзновластны и за напрѣдъ да вѣршимъ независимо, и тѫй сѣ единъ начинъ толкозъ благороденъ и и похваленъ за нашата *Желѣзничанска община* отъ 2 ½ часа вѣтрѣ ся извѣрши, и на добѣрѣ и часъ.

Единъ отъ призованытѣ.

САМОКОВЪ — "Нашите чорбаджіи, казва между другы единъ дѣца дописка ушь че съ вѣстницыте трьсоть гдвенъ учитель, а пакъ какото и отъ другото мѣсто, казвахъ, не искать да го пожѣрать, заутото ако и да имъ са обадика 2-5-мина въ тѣ още ни на едного не сѫ са отговорилс, забѣлѣжително е и това че едны отъ чорб. казвать, че ако земемъ тѫзи година нѣкой сѫкытъ учитель, то за догодина не ще останать пары и за по-сетнѣ, другъ единъ и още по-паметенъ, казва, че едно врѣме, когато той училъ и имло само единъ дасказъ и единъ пуди-даскалъ, пакъ са научили той и нѣгоните аякташи, а на сега что е това і-на и 5-тина даскале!

Колкото за дѣвическы-тѣ испитанія: ученицыте на Г-жа Милева са отговорахъ прѣвъсходно добрѣ въ уроните си, а още повече са благодарили присѫтсвующите отъ театралните прѣпирки между петь дѣвицы, за сегашныте моли т. е. да ни трѣбва да посѣмъ за обѣлѣко европейскіте ръсскы дрѣхи или нашіятъ простъ не ръскавъ плякъ, а словото на Г-жа учителжѫтѣ напрямо такъвъ впечатлѣніе на гражданите, а особно на почтенныте граждани, что са зазовели да устроятъ "Женско Дружество" за въ полза на сирошашкыте дѣвицы, поводъ са дадо вече отъ нѣколко Г-жи, нѣ желятелно е чтото и другыте граждани да ги послѣдватъ и да са постарать за увапрѣдванѣто му.

Пишатъ ни отъ едно село изъ Шюменско окружіе слѣдуѭщото:

Бѣше на 27-най тѫзгодишното испытаніе въ село Дивлядово, (Ченгедъ) на кое бѣхѫ покавени сички околни селскы учители, както и азъ.

Тукъ Г. Славейковъ, поменувамъ испытанѣто; обаче нѣмамъ намереніе да описвамъ подробноститѣ му, въ нашія разговоръ що имахме слѣдъ испытанѣто. Нѣколко вѣрненци отъ Шюм. и учителитѣ градскы и селскы, кои имахѫ на брой около 15-си душь, имахме честьтъ да ни покажатъ на *угощеніе*, кое Г-да Дивдядовчеви приготвили особно за посетителитѣ.

Ній учителитѣ бѣхме на особнѫ трапезѫ и слѣдъ като ядохме и пихме по 1-2 чашкы вино за здравѣто на *благодѣтелитѣ* и за *напрѣдъка* българскый; започнѫ са разговоръ въръ учебни заведенія, като: За училища, читал., дружества и др. Мѣжду тія, единъ отъ мойтѣ събратія (селскый учитель) каза слѣдуѭщото: "Г-да! Да ли бива да си съставиме учителскый *Съборъ* и да са събираме на год. веднѫжъ-двѫжъ въ градѫ? Гледайте колкома сме днесь тукъ събрани, дѣто повечето отъ насъ сѫ нѣма, и колко добро нѣшо ще бѫде тоя *Съборъ* въ който нема: да си нередять и поправять всичкытѣ недостатъци особно въ селскытѣ училищо. При това можи да си съставимъ и едно учителско *Дружество*, като даденъ сѣкый по една т. л., та съ събраното количество да ся печатять нѣкои добри книжки за употребленіе въ училищата и пр. „ . . . . Това като изрече нойтѣ събратъ, нѣкои отъ градскытѣ учители отговорихъ: "Наистинѫ добро нѣщо е учит. *Съборъ*, ив трѣба да имаме врѣмя и това можи да го направимъ прѣзъ мѣс. Августъ като имаме распусъ „

Не знамъ Г-не Славейковъ, гдѣ остана тѫзи приказка та до сега нѣма ни гласъ. Ето че и распусътъ ся минѫ а нищо нѣма. Това добро дѣло да не го забравятъ Г-да градскытѣ учители, и день по-скоро да съставятъ учит. съборъ за който трѣба да имъ бѫде въ помощь и почтенныѣ Общинѫ, който е и дѣлжнѫ за това. Всѣкый знай че за да напрѣдни единъ народъ трѣба да има добрѣ наредени училища. Въ градовете колко да кажешь има учени хора, кои да прѣдстоявать и надзирають училищата си, нъ въ (селата?) Тѣ горкытѣ! Останали простичкы макаръ и да сѫ упознали сладостьтѣ на ученіето; обаче не знаять, не разбирать да ли напрѣдвать дѣцата имъ въ науѭкатѣ или не.

За това врѣмя е да обърнать особно вниманіе градскытѣ: УЧИТЕЛИ и МЛАДЕЖИ врьхъ околнитѣ си селскы училища; да снабкать учителитѣ имъ, ето ти *Съборъ*, да напрѣдѣятъ едно общѫ программѫ за всичкытѣ училища, да прѣдложятъ на учителитѣ имъ да прави сѣкый прѣзъ год. въ едно опрѣделено врѣме испитъ на учен. прѣдъ присѫтствіето на нѣкои прѣвелни отъ града; да имъ са прѣдложи още: да описна сѣкый всичко що го окружава и пр. . . .

Ето споредъ мойтѣ слѣбъ умъ, кой ще бѫде (въ кратѣ) цѣльта на тоя Съборъ. И, не е ли за поправянето и напрѣдъка въ наукатѣ за българскытѣ юноши по селата?

Дано Г-не Славейковъ чойте по-скоро че и въ Шюменъ — въ тѫзи голѣмѫ Епархіѭ са е съставилъ учителскый Съборъ. Дай Боже да бѫде! *Единъ селскый учитель.*

— Търговецъ нѣкой на Каспечанскѫ-тѫ станціѭ, като ходилъ прѣзъ праздно-то си врѣме до въ селото Каспечанъ, отстояще отъ станціѭ-тѫ нѣщо до полозина часъ, дава ни нѣкои не толкозъ благорпятны свѣдѣнія за състояніето на хрисціяны-тѣ жители въ това село. Тѣ сѫ скоро си направили новѫ черкваѫ, но ѫе ся научили еще да ходятъ въ черкваѫ, и когато отиватъ нито благочѣйно сѣдѣли, нито давали вниманіе на поученія-та сказвани по нѣкога въ Черкваѫ-тѫ . . . . . Въ селото вѣтрѣ имало еще безобразнѫйтѣ обычай щото сѫедневно почти да ся сѣбирать по 5-6 турчета и да ходять на хрисціяны по кѫщята, да искать да пѣѭтъ и посѣѭ да ядятъ безъ пары. Тѣ ходяли отъ кѫщѫ въ кѫщѫ на редъ, и селяны-тѣ бѣли принудени да тѣ поятъ, да гы хранятъ и да гы тѫрпятъ безобразіята имъ, защото който имъ не угодѧлъ, заплѧвали му плевникытѣ или му открѫвали водоветѣ. Търговецытѣ обхолитѣ са чуди какъ може да стаѭ това днесь и на такъвъ мѣсто близо до Шуменъ и до най главнѫтѣ станціѭ на желѣзницытѣ. Но както расправя истый-тѣ търговецъ вѫната на туй тегглило на селянытѣ была пакъ у тѣхъ, защото не сѫѣяли да отилѫтъ въ Шуменъ и да ся оплачатъ на мѣстныѣ власти отъ тѣзи зулумы, които, разумѣва ся не бы тѫрпѣли такъвъ безчиніе.

Споразумѣваніето на Авст. съ Герм.

— Отъ разчитѣ дръжавія на Европейскытѣ вѣстницы вѫрху споразумѣваніето на Австріѭ съ Германіѭ извѫчамы слѣдуѭщытѣ лучкания: — позуваваичытѣ вѣстницы и зувятъ че всичка-та работа е „за оздравеніе на мирѫтъ въ Европѫ," и заради ся повыкатъ ужь и правительства-та Русско и Италіанско да дѫлѫтъ съизволеніето си вѫрху обова що са е скроило въ Гастаинъ и са ошиво въ Сѫлбургъ Споредъ другы вѣстницы Австрогерманскый съюзъ былъ насочень посрѣдственно противу Франція, който Бисмарѫтъ си мѫчи до колкото може да ѫ осамоти за да отвѫрне чрѣзъ това възможны опасности за напрѣдъ. Другы пѫкъ искатъ да кажатъ че дѣйстѫта на Австрогерманскѫ-та политикѫ са обращатъ не само противу Франція но и противу Германіѭ; а това изваѫлатъ тѣ отъ отъвѫны-тѣ ужь отъ день на день противуположности въ интересы-тѣ на Австріѭ и Русіѭ. Еще другы пѫкъ увѣряватъ че Гастъ и Бисмарѫ еще въ Гастаинъ си зели зумѫтѣ и вѫрху Источный въпросъ. На Вѣнскый вѣстникъ Вандерѣръ еще отъ Гастаинъ бѣхѫ писали че холяніе-то и на и на Грьцкый-тъ царь въ този градъ было свързано съ Источный въпросъ „който са съдѫржавалъ въ програмѫ-та на Бисмарка и Бااستا," че Грьцкый-тъ царь са разговаралъ ужь съ Бисмарка особенно повече отъ половинъ часъ и че слѣдъ тоя разговоръ са распратили важны телеграмы. — Както и да е прѣговорытѣ въ Гастаинъ и слѣдъ това посѣдовавшытѣ второй състанѫкъ на императоры-тѣ въ Сѫлбургъ е безпрѣкословно е тврдѣ значително политическо сѣбытіе. И слѣдъ мазко ще ся покаже до колко имать право овѣзи които тѫвѫвятъ че природно сѣбытіе на Австрогерманскый съюзъ ще бѫде сключѫване-то на Руско-Френскый съюзъ, и раздѣленѣто на Европѫ на два голѣмы военны станове, разумѣва ся „за добро и за зе утвѣрдѣніе на мѫрѫтъ въ Европѫ."

— o —

Френскытѣ народенъ съборъ има наскоро да си отпочине отъ шесть мѣсечнытѣ си трудове. Това и тѫрсяне една часть отъ пѣлномощытѣ, а и Тіеръ го подкладяше, като иска да поработи безъ оттегленіе за устройството на мѣстото. Единъ декретъ отъ прѣдсѣдателя на Френскѫтѫ републикѫ убѣди съборытѣ да прѣсече работанѣто си. Въ тоя декретъ Тіеръ изброи похвалитѣно разумѣна ся, до сегашныте работы на събора и показа нуждѫтѫ за едно отпочиваніе, за да ся приготвятъ гѫзбокомысленѣ новытѣ законы, а най вече за войскатѫ, търговіѭтѫ и финаціѫлното устроеніе. Понеже слѣдъ одобреніето за новытѣ доходы, които давать поручителства на заимателитѣ, нѣма нѣкоѭ другѫ належѫща нуждѫ, добрѣ ще сторятъ народнытѣ прѣдсѣдатели да си разотидѫтъ по провинціитѣ, за да изучатъ изблизу нуждытѣ на мѣстото и да размислятъ за крайно рѣшеніе на задачатѫ за гражданското правленіе въ Френско. Не е низакъ чудно че туй благоотразно отпращаніе, споредъ както извѣстывать са прѣсло въ съборътъ тврдѣ хладнокръвно и съ прониченъ смѣхове, когато съборытѣ, подобно на привѣменнытѣ нашъ сѣвѣтъ, претендирова да ся овѣкоѣчи; но както и да е, и да ще и неше; прѣ прѣдложеніето на правительство, съ условіе че ще слѣдува да засѣдава многочленно настоятелство обѣлчено въ всяко пѣлномощіе за да спомага на правительство и да доискарва висящытѣ работы.

Народный съборъ въ Френско напосѣдѣлъ ся е занимавалъ съ разны въпросы, т. е. за прѣсякваніе на работытѣ си за отъѣзѫніе на министерства въ Версаль, за умноженіе на приходытѣ на Дѣржавѫтѫ и най послѣ за новыятъ мытарственъ договоръ между Френско и Нѣмско. Въ всичкы тѫзи въпросы виждаше са борба нѣкаква между съборытѣ и правительство, на което дѫже съборытѣ отвѫрли и едно прѣложеніе за узаконеніе на воененъ десятѣкъ за обсѫдстѣніе на разносклѣтѣ които народната гвардія изстѣлила во врѣмето на войнатѫ.

— Н. И. В. Султанътъ, който отъ въцарѣніе-то си никога не е прѣстанѫлъ отъ да ся грѫжи за вещественно-то и нравственно благоденствіе на всичкы безъ исключѣніе жители на имперіѭтѫ, отъ какъ ся е съставило новото министерство видя ся да е изкажилъ другъ и по-дѣятелѣенъ пѫть за възможно по скоро искарваніе на правительствѣнытѣ работы и за това освѣнъ съобщѣніето което испрати до В. Везиръ и чрѣзъ него изново прѣпорѫча точно-то раздаваніе на правосѫдіе-то и осигоряваніе-то благоденствіе-то на всичкы граждани, Н. И. Величество не само работи всякой день доволно врѣме съ Н. В. Великый Везиръ, съ военныятъ министръ и съ министра на въшнѫтѫ, но твѫрдѣ често привѫква въ дворецкытѣ палаты и другы подминистри и въ хорошо чиновницы, които на дѫлго распитва за разны прѣдметы относитѣно до служѫжѫтѫ и при това еще и онѣзи отъ по до-низкытѣ чиновници които искатъ могѫтъ да ся прѣставятъ прѣдъ Н. В. което другъ пѫть сѫ не ѫ можно.

Туй поведеніе на Султана е новъ поучителенъ урокъ за онѣзи особенно, които са по области-тѣ служители, които до сега не марѫжѫ за высокытѣ си длъжности.

Висѫ отъ Шкодрѫ къ Азбанѫ волнѫ[illegible] нова което бѣше са казало отъ другы вѣсти вѣстницы за съгласяваніето на Черногорцытѣ съ плѫнницытѣ бунтовницы албанцы. Позитика-та на Висѫ[illegible] паша визина губителны слѣдствія и да вѫра да ся сѫ[illegible] дѫватъ противу него Албанцы-тѣ и Черногорци-тѣ които исправо са бяха повелѧ ли Мустаѳа Асинъ паша има прѣдъ себе си голѣма и мачна работѫ и сумнѣтелно е дали ще може да поправи за трайно и както трѣба погрѣшнытѣ на прѣдшествѣника си.

— Сѫбската скупщина са отворила вече въ Кругуецъ и имала да сѫрши работатѫта си въ краѭ на текущитѣ мѣсецъ.

— "Научаваамы ся, казва *Типосъ*, че Българскытѣ прѣдставителя на Ортакюю по[illegible] жалбѫ на Н. В Великый Везиръ Махмутъ паша, да искатъ полагаѣто въ дѣйствіе на Имп. Фермянъ. Казватъ че Н. В. не имъ далъ никакывъ насьрдчителенъ отговоръ, но отпричилъ ся да имъ каже само че за тѫзи работѫ остава вѣрно да си помисли и послѣ да отговори. Туй сѣбытіе го сѣобщаваамы на читателитѣ си, безъ разясненія, като са задѫржамы да произнесемъ своитѣ вѣрху того размышленія, щомъ новото министерство начертае нѣкой ходъ въ този важенъ въпросъ."

Нашитѣ читатели знаѭтъ и трѣба да знаѭтъ че горнето сѫобщеніе на Типосъ не е освѣнъ сухъ грьцкы мюзеевранъ. Типосъ *знае твѫрдѣ добрѣ че Българскытѣ прѣдставители не сѫ подали еще никакова жалбѫ на В. Везиръ, и че размѣлѧтъ при посѣщеніето имъ нѣколко думи за това, не сѫ никакѣ обезсѫрдчителны, тоѭ знае есичко това но тѫй му изгледа да говори и говори умышленно, за да обезсрдча онѣзи които мысли че сѫ най добрѣ насѣрчены, както отъ своитѣ правдѣ тѫй и отъ правосѫдѣто на Имп. Правительство.*

— Миналытѣ срѣдѫ, казва *Неологосъ* е едно прѣдставителство отъ Българитѣ, състоящо отъ Макаріополскаго Изаріова и Г. Г. С. Чомаковъ. Г. Цалоглу, Иванчо ефендиу, Г. Никола Минчоглуи и Балабановъ постѫжѫ въ Всесв. Посѣщеніето на Българитѣ прѣдставители траѭ повече отъ часъ и половина и както казватъ, было твѫрдѣ пріятелско ограничено въ формы привѣтствованѣтѣ, и твѫрдѣ малко станѫла прикрска за тѫхнитѣ договорѣнія. Това само са видѫ лѣкѫтъ прѣдъ[illegible] вано отъ този съставъкъ че Българитѣ прѣдставители са видѫтъ повече отъ другъ пѫть расположени за да дойдѫтъ въ посѣщѣствено спогодѫваніе съ Патріархѫтѫ (виждѫ слимъ че рано са е диерандисалъ нашѫтѫ *собрать да исказа онуй което го блазнѫ.*

Надѣемъ ся, продѫлжава истыйтѣ статинкъ, че отъ елна страна разумностьта на новыятъ Патріархъ, отъ другъ съчувствіето на Българскытѣ прѣдставители що стѣмѣватъ черкваѫтѫ отъ този въпросъ които ѭ тежко рани, въ врѣдъ на всичкытѣ християны. Никога не са обистинило толкозъ ясреченѣто на пасанѣто "пораѫж простыти и распрѣскѣтъ са овцы, " което прѣпорѫчвамѣ на дѣлбоко проучваніе на Българитѣ прѣдставители.

На тѫзи грьцки высокомарія какво сѫтѣ може да каже нѣкой осѣнъ да пре[illegible] вори пословицѫтѫ за козлятѫ, които и по[illegible] гава да е и градъ да ѭ біе все вѫрѫ[illegible] пашѫ. И нашитѣ са прѣпоѭжѫ вѣдѫ[illegible] да направятъ едно политично и благоо[illegible] ци идѫтъ да въсратитѫтъ мантійѫтѫ на туй благоприличіе и да прѣдставатъ р[illegible] ботѫтѣ нѣкакѣ въ постыдна голотѫ. [illegible] мѣсто да ся благодарѫтъ за тѫзи [illegible] страѫ ни нашитѣ инжѫлиость и учи[illegible] мость, тѣ идѫтъ да ны пущатъ съ [illegible] мѫтѣ на безобразнѫтѫ си гордость да [illegible] кордисватъ и да ни давать не сѣвсѣмъ [illegible] роцы!

— Българското въ Цѣрѫдъ Читалище [illegible] годари Благоговѣйно му Отцу Иоакиму [illegible] Г-ну Лазару изъ Т. Пазарджикъ за по[illegible] рокатѣ му на това заведеніе, отъ 14 р[illegible] зни древни монети (антики)

Настоятелството.

Редакторъ и Издатель **П. Р. Славейковъ**